

Số: /HD-SVHTT

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

HƯỚNG DẪN

**Tạm thời một số nội dung về việc Quản lý, bảo vệ
và phát huy giá trị di tích trên địa bàn Thành phố**

Kính gửi:

- Trung tâm Bảo tồn di sản Thăng Long - Hà Nội;
- Ủy ban nhân dân các xã, phường thành phố Hà Nội;
- Các Ban quản lý di tích: Văn miếu-Quốc Tử Giám; Di tích danh thắng Hà Nội; Nhà tù Hoả Lò.

Căn cứ Nghị quyết số 1656/NQ-UBTVQH15 ngày 16/6/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã của thành phố Hà Nội năm 2025;

Căn cứ Luật Di sản văn hóa ngày 23/11/2024;

Căn cứ Luật Đầu tư công ngày 29/11/2024;

Căn cứ Luật Quy hoạch ngày 21/02/2025;

Căn cứ Nghị định số 138/2025/NĐ-CP ngày 12/6/2025 của Chính phủ quy định về phân quyền, phân cấp trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch;

Căn cứ Nghị định số 61/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ quy định điều kiện kinh doanh giám định cổ vật và hành nghề bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh;

Căn cứ Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/11/2023 của Bộ Tài chính về việc hướng dẫn, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho lễ hội và hoạt động lễ hội;

Căn cứ các Thông tư của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch: số 06/2025/TT-BVHTTDL ngày 13/5/2025 Quy định chi tiết một số quy định về bảo quản tu bổ, phục hồi di tích; định mức kinh tế - kỹ thuật về bảo quản tu bổ, phục hồi di tích; số 10/2025/TT-BVHTTDL ngày 19/6/2025 hướng dẫn chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Sở Văn hóa và Thể thao, Sở Du lịch thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh; chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của phòng Văn hóa - Xã hội thuộc Ủy ban nhân dân cấp xã trong các lĩnh vực thuộc phạm vi quản lý Nhà nước của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;

Căn cứ các Quyết định của UBND Thành phố: số 5745/QĐ-UBND ngày 14/10/2016 của UBND Thành phố Hà Nội về việc công bố danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn Thành phố; số 1559/QĐ-UBND ngày 17/3/2025 về việc phê duyệt bổ sung danh mục kiểm kê di tích trên địa bàn thành phố Hà Nội từ 31/12/2015 đến 31/01/2025;

Căn cứ Công văn số 2706/BVHTTDL-TCCB ngày 13/6/2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc hướng dẫn sắp xếp, tổ chức lại mạng lưới đơn vị sự nghiệp công lập trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch khi thực hiện mô hình tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp;

Căn cứ các Văn bản của UBND Thành phố: số 3695/UBND-SNV ngày 24/6/2025 về việc hướng dẫn các cơ quan chuyên môn, đơn vị sự nghiệp trực thuộc UBND xã, phường mới, số 3929/UBND-KGVX ngày 05/7/2025 về việc phân công quản lý di tích trên địa bàn Thành phố sau sắp xếp đơn vị hành chính.

Trong khi chờ UBND Thành phố ban hành Quy chế mới về việc quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa và danh thắng trên địa bàn Thành phố do Sở Văn hóa và Thể thao tham mưu; Sở Văn hóa và Thể thao hướng dẫn tạm thời một số nội dung (các nội dung khác ngoài nội dung hướng dẫn này tiếp tục thực hiện theo Quyết định số 48/2016/QĐ-UBND ngày 17/11/2016 của UBND Thành phố về việc ban hành quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn thành phố Hà Nội; số 31/2021/QĐ-UBND ngày 29/12/2021 về việc sửa đổi, bổ sung một số điều của quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn thành phố Hà Nội ban hành kèm theo Quyết định số 48/2016/QĐ-UBND ngày 17/11/2016 của UBND thành phố Hà Nội) như sau:

I. CÔNG TÁC QUẢN LÝ DI TÍCH

1. Cơ quan quản lý di tích

- UBND Thành phố thực hiện việc quản lý nhà nước đối với toàn bộ di tích trên địa bàn Thành phố thuộc thẩm quyền quản lý của UBND Thành phố; quản lý các di tích tiêu biểu, gồm: Khu di tích Trung tâm Hoàng thành Thăng Long, Khu di tích Cổ Loa, Khu di tích Văn Miếu - Quốc Tử Giám; Di tích tưởng niệm Bác Hồ tại Vạn Phúc - Hà Đông; Di tích Nhà tù Hỏa Lò; Di tích 48 Hàng Ngang; Di tích 5D Hàm Long; Di tích 90 Thợ Nhuộm; Cụm di tích Hồ Hoàn Kiếm - Đền Ngọc Sơn - Tượng đài vua Lý Thái Tổ - Tượng đài Vua Lê; Di tích Đền Bà Kiệu, các di tích khác do UBND Thành phố quyết định.

- Sở Văn hóa và Thể thao chịu trách nhiệm tham mưu UBND Thành phố thực hiện quản lý nhà nước về di tích trên địa bàn Thành phố.

- UBND cấp xã/phường (sau đây gọi chung là cấp xã) thực hiện quản lý di tích trên địa bàn trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn và nhiệm vụ được giao, phù hợp quy định pháp luật hiện hành.

+ Căn cứ Văn bản số 3929/UBND-KGVX ngày 05/7/2025 của UBND Thành phố, UBND các xã, phường “Tạm thời quản lý các di tích đã xếp hạng cấp quốc gia đặc biệt, di tích cấp quốc gia, di tích cấp thành phố và các di tích trong danh mục kiểm kê (trừ các di tích thuộc thẩm quyền quản lý trực tiếp của UBND Thành phố và các Bộ, ngành Trung ương) cho đến khi UBND Thành phố ban hành Quy chế quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn theo quy định hiện hành. Trong đó, Chủ tịch UBND các xã, phường chịu trách nhiệm toàn diện trước UBND Thành phố đối với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị các di tích được giao”.

+ Đối với khu di tích quốc gia đặc biệt đền Cổ Loa: Trung tâm Bảo tồn di sản Thăng Long - Hà Nội phối hợp UBND xã Đông Anh rà soát, tổng hợp, xây dựng quy chế chung, phân định rõ trách nhiệm trong công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị khu di tích Cổ Loa.

2. Thành lập, kiện toàn Ban quản lý/Ban bảo vệ di tích

a) Đơn vị tham mưu

Phòng Văn hóa - Xã hội là đơn vị tham mưu cho UBND cấp xã thành lập, kiện toàn Ban quản lý/Ban bảo vệ di tích cấp xã (sau đây gọi tắt là Ban bảo vệ di tích), Tiểu ban quản lý/Ban bảo vệ di tích thôn/tổ dân phố (sau đây gọi tắt là Tiểu Ban bảo vệ di tích) trực thuộc Bảo vệ di tích cấp xã theo khoản 7 Điều 5 Thông tư số 10/2025/TT-BVHTTDL ngày 19/6/2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

b) Các di tích quốc gia đặc biệt

- Đối với các Ban quản lý di tích quốc gia đặc biệt, Ban quản lý di tích cấp quốc gia tự đảm bảo chi thường xuyên được bàn giao nguyên trạng cho UBND cấp xã quản lý như: Ban quản lý khu di tích thắng cảnh Hương Sơn, Ban Quản lý di tích phố cổ và hồ Hoàn Kiếm, Ban Quản lý di tích làng cổ Đường Lâm, Ban Quản lý di tích đền Sóc, Ban Quản lý di tích đền Hai Bà Trưng, Ban Quản lý di tích gò Đống Đa....

- Đối với các di tích quốc gia đặc biệt thuộc Ban Quản lý di tích cấp quận, huyện, xã quản lý trước ngày 01/7 chưa tự đảm bảo chi thường xuyên thì sáp nhập vào Trung tâm Văn hóa - Thông tin và Thể thao cấp xã mới để tăng cường công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị của di tích quốc gia đặc biệt theo chỉ đạo của UBND Thành phố tại Văn bản số 3695/UBND-SNV ngày 24/6/2025.

c) Thành lập, kiện toàn Ban bảo vệ di tích, Tiểu ban bảo vệ di tích

Trong thời gian chờ Văn bản quy phạm pháp luật của cấp có thẩm quyền; căn cứ Luật Tổ chức Chính quyền địa phương ngày 16/6/2025, căn cứ tình hình thực tế tại địa phương, UBND các xã, phường nghiên cứu thành lập và kiện toàn Ban bảo vệ di tích cấp xã (đối với di tích xếp hạng cấp quốc gia, di tích xếp hạng cấp Thành phố, di tích trong danh mục kiểm kê), Tiểu ban bảo vệ di tích thôn trực thuộc Ban bảo vệ di tích cấp xã theo phương án:

- Ban bảo vệ di tích cấp xã bao gồm các thành phần kiêm nhiệm do Chủ tịch (hoặc Phó Chủ tịch) UBND cấp xã làm Trưởng ban; thành viên gồm: Đại diện phòng Văn hóa - Xã hội, phòng Kinh tế/Kinh tế - Hạ tầng và Đô thị, Mặt trận tổ quốc Việt Nam cấp xã, Công an xã, Trung tâm Văn hóa - Thông tin và Thể thao, đại diện Lãnh đạo thôn; thực hiện các quyền hạn nhiệm vụ khác theo quy định của pháp luật liên quan đến di tích.

- Tiểu ban bảo vệ di tích thôn là đơn vị trực tiếp trông coi từng di tích, từng địa điểm lưu niệm sự kiện cách mạng kháng chiến đã được gắn bia; thực hiện các nhiệm vụ khác theo quy định của pháp luật liên quan đến di tích. Trưởng Tiểu ban bảo vệ di tích thôn do Trưởng thôn làm Trưởng tiểu ban cùng các bộ phận như khánh tiết, bảo vệ, thủ quỹ, thư ký, trụ trì, thủ từ, đại diện các chi hội...

d) Hoạt động của Ban bảo vệ di tích, Tiểu ban bảo vệ di tích

- Ban bảo vệ di tích cấp xã, Tiểu ban bảo vệ di tích thôn có trách nhiệm phối hợp các phòng, ban của xã, Sở Văn hóa và Thể thao, các cấp có thẩm quyền trong việc phục vụ văn hóa tâm linh, tưởng niệm các anh hùng liệt sĩ, anh hùng văn hóa, tham quan, nghiên cứu các di tích có giá trị đặc sắc về kiến trúc nghệ thuật, lịch sử, văn hóa truyền thống; thực hiện tốt công tác dâng hương, nghi thức lễ Phật, Mẫu, thờ thành hoàng trang nghiêm, tiết kiệm, phù hợp thuần phong mỹ tục, phù hợp với công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích theo sự phân công của UBND cấp xã.

- Tiếp nhận khai báo về di tích, đề xuất việc xếp hạng di tích lên UBND xã, cơ quan có thẩm quyền và giải quyết những kiến nghị, khiếu nại, tố cáo (nếu có) liên quan đến di tích theo thẩm quyền.

- Phối hợp với các cơ quan thuộc UBND cấp xã ngăn ngừa và xử lý các hành vi vi phạm (nếu có); kịp thời báo cáo UBND cấp xã và cấp có thẩm quyền khi phát hiện di tích xuống cấp hoặc bị xâm hại.

- Phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao kiểm tra, xác định mức độ xuống cấp theo quy định của Luật Di sản văn hóa ngày 23/11/2024. Tuyên truyền nâng cao ý thức của Nhân dân địa phương trong việc bảo vệ và phát huy giá trị di tích trên địa bàn.

- Chịu trách nhiệm về những vi phạm pháp luật tại di tích, địa điểm lưu niệm sự kiện cách mạng kháng chiến đã được gắn biển như tu bổ, sơn thếp tượng, đồ thờ, di dờ, bổ sung đồ thờ, hiện vật khi chưa được phép của cơ quan có thẩm quyền; các hành vi xâm lấn đất đai, xây dựng làm ảnh hưởng đến kiến trúc, cảnh quan môi trường di tích và các hành vi vi phạm pháp luật khác liên quan đến di tích. Đồng thời chủ động thực hiện các biện pháp bảo vệ, phòng ngừa, ngăn chặn và kịp thời báo cáo UBND cấp xã các hành vi vi phạm đến di tích, các nguy cơ ảnh hưởng đến sự an toàn của di tích và cảnh quan môi trường của di tích.

- Tổ chức quản lý nguồn thu hợp pháp tại di tích (bằng tiền và hiện vật) theo quy định tại Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/11/2023 của Bộ Tài chính, định kỳ báo cáo UBND cấp xã.

- Quy định các biện pháp bảo vệ di tích để thực hiện nhiệm vụ phù hợp với nội dung phân công của chính quyền cấp xã. Quản lý, bảo vệ, phát huy toàn bộ giá trị vật thể và phi vật thể của di tích; phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao kiểm tra và định kỳ, báo cáo cơ quan quản lý về hiện trạng di tích.

- Hướng dẫn khách tham quan, khách đi lễ thực hiện nếp sống văn minh nơi thờ tự, nội quy của di tích; thu gom tiền đặt lễ trên các ban thờ; bài trí, sắp đặt gọn gàng, ngăn nắp hiện vật, tài sản, đồ dùng; đảm bảo vệ sinh môi trường khu vực di tích; thực hiện bảo vệ tài sản, hiện vật, phòng chống cháy nổ và các hoạt động liên quan đến di tích; triển khai các phương án phòng chống thiên tai, hỏa hoạn, trộm cắp nhằm đảm bảo an toàn di tích. Thực hiện khai báo lưu trú cho khách nếu nghỉ qua đêm.

- Tổ chức các hoạt động dịch vụ phù hợp sau khi có ý kiến chấp thuận của cấp quản lý trực tiếp; trường hợp di tích có nguồn thu (vườn, cây, ao thu hoa lợi,

thu qua đặt hòm công đức) thì phải quy định quyền lợi và nghĩa vụ cụ thể của trụ trì, thủ từ, người trực tiếp trông coi.

- Quy định công tác bảo vệ và tổ chức hoạt động tuyên truyền đối với các địa điểm lưu niệm sự kiện cách mạng kháng chiến trên địa bàn.

e) Báo cáo thực trạng di tích

UBND các xã được UBND Thành phố tạm giao quản lý hệ thống di tích thuộc đơn vị hành chính mới khẩn trương báo cáo thực trạng di tích trên địa bàn theo chỉ đạo của UBND Thành phố tại Văn bản số 3929/UBND-KGVX ngày 05/7/2025 và Văn bản số 2742/SVHTT-QLDSVH ngày 02/7/2025 của Sở Văn hóa và Thể thao trước ngày 15/7/2025, làm cơ sở tổng hợp, báo cáo UBND Thành phố. Nội dung báo cáo bao gồm:

- Thực trạng di tích trên địa bàn (hiện trạng di tích trên địa bàn, các dự án đang triển khai, các dự án chuyên tiếp, các dự án chuẩn bị đầu tư; các dự án tu bổ không phép, sai phép (nếu có); thuận lợi, khó khăn, những bất cập trong công tác quản lý, phương án quản lý di tích (sau sắp xếp ĐVHC); đề xuất, kiến nghị...).

- Rà soát, tổng hợp số lượng di tích trên địa bàn theo danh mục di tích ban hành kèm theo Quyết định số 5745/QĐ-UBND ngày 14/10/2016, Quyết định số 1559/QĐ-UBND ngày 17/3/2025 của UBND Thành phố về việc công bố/công bố bổ sung kiểm kê di tích kể từ 31/12/2015 đến 31/01/2025.

II. CÔNG TÁC XẾP HẠNG DI TÍCH

1. Đề xuất xếp hạng của cấp quản lý di tích

Tổ chức, cá nhân là chủ sở hữu hoặc được giao quản lý di tích (Ban Quản lý/Ban Bảo vệ di tích, UBND cấp xã) căn cứ quy định về việc xếp hạng tại Luật Di sản văn hóa ngày 23/11/2024 có Đơn đề nghị gửi Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao để xem xét xếp hạng di tích theo thẩm quyền.

Đơn đề nghị xếp hạng di tích của tổ chức, cá nhân là chủ sở hữu hoặc được giao quản lý di tích theo Mẫu số 1 Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14/7/2011 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Đơn có xác nhận của chính quyền cấp xã).

2. Cấp lập hồ sơ xếp hạng di tích

Giám đốc Sở Văn hóa và Thể thao chịu trách nhiệm lập hồ sơ khoa học để xếp hạng di tích trình cơ quan nhà nước có thẩm quyền xem xét xếp hạng/đề nghị xếp hạng di tích. Thành phần hồ sơ xếp hạng di tích thực hiện theo quy định tại Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTDL ngày 14/7/2011 và Thông tư số 18/2022/TT-BVHTTDL ngày 28/12/2022 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về nội dung hồ sơ xếp hạng di tích và sửa đổi, bổ sung một số điều của Thông tư số 09/2011/TT-BVHTTDL.

3. Trách nhiệm của UBND cấp xã

a) Chủ trì, phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao xác định phạm vi các khu vực khoanh vùng bảo vệ di tích.

- Việc xác định khu vực bảo vệ I của di tích thực hiện theo nguyên tắc sau:

+ Di tích là công trình xây dựng, địa điểm gắn với các sự kiện lịch sử, thân thể, sự nghiệp của danh nhân thì phạm vi khu vực bảo vệ I phải bao gồm các khu vực có công trình xây dựng, địa điểm ghi dấu diễn biến tiêu biểu của sự kiện lịch sử, những công trình lưu niệm gắn với danh nhân liên quan đến di tích đó.

+ Di tích là địa điểm khảo cổ thì phạm vi khu vực bảo vệ I phải bao gồm khu vực đã phát hiện các di tích, di vật, địa hình, cảnh quan có liên quan trực tiếp tới môi trường sinh sống của chủ thể đã tạo nên địa điểm khảo cổ đó.

+ Di tích là quần thể các công trình kiến trúc nghệ thuật hoặc công trình kiến trúc đơn lẻ thì phạm vi khu vực bảo vệ I phải bao gồm các khu vực có công trình kiến trúc, sân, vườn, ao, hồ và cả các yếu tố khác liên quan đến di tích đó.

+ Di tích danh lam thắng cảnh thì phạm vi khu vực bảo vệ I phải đảm bảo cho việc giữ gìn sự toàn vẹn của cảnh quan thiên nhiên, địa hình, địa mạo và các yếu tố địa lý khác chứa đựng sự đa dạng sinh học và hệ sinh thái đặc thù, các dấu tích vật chất về các giai đoạn phát triển của trái đất hoặc các công trình kiến trúc liên quan đến danh lam thắng cảnh đó.

- Khu vực bảo vệ II là khu vực bao quanh hoặc tiếp giáp với khu vực bảo vệ I để bảo vệ cảnh quan và môi trường, sinh thái của di tích và là khu vực được phép xây dựng các công trình phục vụ việc bảo vệ và phát huy giá trị của di tích. Việc xác định di tích không có khu vực bảo vệ II được áp dụng trong trường hợp di tích đó nằm trong khu vực dân cư hoặc liền kề các công trình xây dựng mà không thể di dời.

b) Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Môi trường hoàn thiện Biên bản khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích, Bản đồ hiện trạng khoanh vùng các khu vực bảo vệ di tích gửi về Sở Văn hóa và Thể thao để hoàn thiện các thành phần hồ sơ trình cấp có thẩm quyền ra Quyết định xếp hạng di tích theo quy định hiện hành.

III. CÔNG TÁC TU BỔ DI TÍCH

1. Công tác chuẩn bị đầu tư

a) Lập hồ sơ báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư

- Khi di tích bị xuống cấp và việc xác định di tích bị xuống cấp phải được cơ quan chuyên môn về văn hóa xác nhận. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xác nhận đối với di sản thế giới, di tích quốc gia đặc biệt, di tích quốc gia; Sở Văn hóa và Thể thao xác nhận đối với di tích cấp Thành phố, di tích trong Danh mục kiểm kê di tích để đảm bảo tính xác thực về quy mô, sự cần thiết phải đầu tư theo chuyên ngành quản lý.

- Lập hồ sơ báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư tu bổ di tích theo quy định của Luật Đầu tư, Luật tư công trình cấp có thẩm quyền phê duyệt theo phân cấp, bao gồm các nội dung: Tên dự án, địa điểm; giá trị di tích, tính cấp thiết, sự cần thiết phải đầu tư; mục tiêu đầu tư; quy mô, hạng mục dự kiến đầu tư; dự kiến tổng mức đầu tư, cơ cấu nguồn vốn đầu tư; dự kiến tiến độ triển khai, thời gian thực hiện dự án (trong trường hợp dự kiến sử dụng nguồn xã hội hóa phải đảm bảo tính khả thi của việc huy động).

b) Lập dự án tu bổ di tích

- Sau khi có văn bản phê duyệt báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án tu bổ di tích của cấp có thẩm quyền về đầu tư, chủ đầu tư lựa chọn đơn vị tư vấn thiết kế lập hồ sơ dự án theo quy định Luật Di sản văn hóa ngày 23/11/2024.

- Những tổ chức, cá nhân tham gia hoạt động bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh (lập quy hoạch tu bổ di tích, dự án tu bổ di tích, báo cáo kinh tế - kỹ thuật tu bổ di tích, thiết kế tu bổ di tích; thi công tu bổ di tích; giám sát thi công tu bổ di tích) thực hiện đúng quy định tại khoản 1, khoản 2 Điều 14 Nghị định số 61/2016/NĐ-CP ngày 01/7/2016 của Chính phủ.

c) Thẩm định và phê duyệt hồ sơ Dự án

Sau khi có ý kiến thẩm định của cấp xếp hạng, cơ quan chuyên ngành về xây dựng được phân công thực hiện thẩm định theo quy định của pháp luật về xây dựng và phê duyệt theo phân cấp của cấp đầu tư.

c) Thẩm định thiết kế bản vẽ thi công

Sau khi dự án được phê duyệt, chủ đầu tư lập hồ sơ thiết kế bản vẽ thi công trình thẩm định chuyên ngành theo quy định tại Thông tư số 06/2025/TT-BVHTTDL ngày 13/5/2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch quy định chi tiết một số quy định về bảo quản tu bổ, phục hồi di tích; định mức kinh tế - kỹ thuật về bảo quản tu bổ, phục hồi di tích.

2. Công tác thi công tu bổ di tích

a) Chuẩn bị thi công tu bổ di tích

- Chủ đầu tư dự án tu bổ di tích phối hợp với tổ chức thi công tu bổ di tích thống nhất với UBND cấp xã nơi có di tích về phương án bảo vệ di tích và kế hoạch thực hiện dự án tu bổ di tích; tổ chức tuyên truyền trong Nhân dân địa phương nơi có di tích và đội ngũ nghệ nhân, thợ lành nghề tham gia thi công về giá trị, mục tiêu, nhiệm vụ, phạm vi, nội dung dự án tu bổ di tích.

- Chủ đầu tư dự án tu bổ di tích chủ trì, phối hợp với tổ chức thi công tu bổ di tích thực hiện các công việc sau:

- Nhận bàn giao mặt bằng thực hiện dự án tu bổ di tích.
- Tổ chức công trường thi công tu bổ di tích đáp ứng yêu cầu an ninh, an toàn; xây dựng nhà bao che, nhà bảo quản cấu kiện (trong trường hợp phải hạ giải di tích); thực hiện phương án bảo vệ hiện vật.
- Xác định nguyên tắc, quy trình và giải pháp kỹ thuật dự phòng tu bổ cấu kiện, thành phần kiến trúc trong trường hợp phải hạ giải di tích.
- Chuẩn bị vật liệu, nhân công, phương tiện, thiết bị phục vụ thi công và các công việc liên quan khác.

b) Thực hiện thi công tu bổ di tích

- Thành lập, kiện toàn Hội đồng đánh giá di tích và ban hành quy chế làm việc của Hội đồng. Đối với các dự án tu bổ di tích đang triển khai thi công, các dự án chuyển giao cần kiện toàn lại cho phù hợp với đơn vị hành chính cấp xã mới. Thành phần Hội đồng gồm chủ đầu tư dự án tu bổ di tích, đại diện các tổ chức lập dự án tu bổ di tích, lập thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích, thi công tu

bổ di tích, giám sát thi công tu bổ di tích, đại diện Ban Giám sát đầu tư của cộng đồng, đại diện Sở Văn hóa và Thể thao, đại diện tổ chức, người đại diện được giao quản lý, sử dụng di tích và chuyên gia thuộc các lĩnh vực có liên quan. Hội đồng đánh giá di tích có nhiệm vụ kiểm tra kết quả công việc. Kết quả làm việc của Hội đồng được lập thành biên bản.

- Thành lập, kiện toàn Ban Giám sát đầu tư cộng đồng. Đối với các dự án tu bổ di tích đang triển khai thi công, các dự án chuyển giao cần kiện toàn lại Ban Giám sát đầu tư cộng đồng cho phù hợp với đơn vị hành chính cấp xã mới. Thành phần của Ban ít nhất là 05 người, gồm đại diện Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp xã, Thanh tra nhân dân và đại diện người dân trên địa bàn.

Ban Giám sát đầu tư cộng đồng thực hiện các nhiệm vụ như sau:

+ Lập kế hoạch giám sát đầu tư của cộng đồng đối với dự án trên địa bàn và thông báo cho chủ đầu tư, ban quản lý dự án về kế hoạch và thành phần Ban giám sát đầu tư của cộng đồng;

+ Xây dựng chương trình, kế hoạch giám sát đầu tư theo quy định của pháp luật, thông tin liên lạc, lập và gửi các Báo cáo giám sát đầu tư của cộng đồng;

+ Hướng dẫn, động viên cộng đồng tích cực thực hiện quyền giám sát đầu tư theo quy định; xác nhận các văn bản phản ánh, kiến nghị của Ban giám sát đầu tư của cộng đồng trước khi gửi các cơ quan có thẩm quyền.

- Điều chỉnh, bổ sung thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích (nếu có).

c) Công tác phối hợp

- Phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao thực hiện việc phân loại, lựa chọn cấu kiện, thành phần kiến trúc có giá trị nhưng bị xuống cấp nghiêm trọng không được sử dụng lại để bảo quản, trưng bày tại di tích hoặc tại bảo tàng công lập nơi có di tích; tổ chức thi công tu bổ di tích và các tổ chức, cá nhân có liên quan tổ chức nghiệm thu, bàn giao, đưa di tích vào sử dụng và thực hiện các công việc khác theo quy định của pháp luật về xây dựng.

- Tổ chức thi công tu bổ di tích đối với trường hợp không tháo rời hoặc tháo rời một số cấu kiện, thành phần kiến trúc thực hiện như sau:

+ Bao che khu vực cấu kiện, thành phần kiến trúc cần tu bổ bảo để đảm an toàn trong suốt quá trình thi công tu bổ di tích.

- Lập hệ thống ký hiệu các cấu kiện, thành phần kiến trúc trên bản vẽ và đánh dấu vào cấu kiện, thành phần kiến trúc tương ứng của di tích. Ký hiệu đánh dấu trên cấu kiện, thành phần kiến trúc không được làm ảnh hưởng đến đặc điểm, giá trị của cấu kiện, thành phần kiến trúc, được bảo vệ trong suốt quá trình thi công tu bổ di tích và dỡ loại bỏ sau khi hoàn thành thi công tu bổ di tích. Chụp ảnh, ghi hình sau khi đánh dấu ký hiệu vào cấu kiện, thành phần kiến trúc.

- Phối hợp với Hội đồng đánh giá di tích kiểm tra, đánh giá tình trạng kỹ thuật của cấu kiện, thành phần kiến trúc và xác định giải pháp xử lý cụ thể đối với cấu kiện, thành phần kiến trúc.

- Thực hiện thi công tu bổ di tích theo nội dung thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích đã được phê duyệt, biên bản của Hội đồng đánh giá di tích hoặc nội dung điều chỉnh, bổ sung thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích đã phê duyệt.

- Tổ chức thi công tu bổ di tích đối với trường hợp phải tháo rời toàn bộ cấu kiện, thành phần kiến trúc thực hiện như sau:

- Xây dựng nhà bao che phục vụ thi công tu bổ di tích, nhà bảo quản cấu kiện, thành phần kiến trúc theo hồ sơ đã được phê duyệt (nếu có nhà bao che).

- Lập hệ thống ký hiệu các cấu kiện, thành phần kiến trúc trên bản vẽ và đánh dấu vào cấu kiện, thành phần kiến trúc tương ứng của di tích. Ký hiệu đánh dấu trên cấu kiện, thành phần kiến trúc không được làm ảnh hưởng đến đặc điểm, giá trị của cấu kiện, thành phần kiến trúc, được bảo vệ trong suốt quá trình thi công tu bổ di tích và dễ loại bỏ sau khi hoàn thành thi công tu bổ di tích. Chụp ảnh, ghi hình sau khi đánh dấu ký hiệu vào cấu kiện, thành phần kiến trúc.

d) Hạ giải di tích

- Phối hợp với Hội đồng đánh giá di tích nghiên cứu, đánh giá tình trạng kỹ thuật cấu kiện, thành phần kiến trúc và phân loại, lựa chọn cấu kiện, thành phần kiến trúc có giá trị nhưng bị xuống cấp nghiêm trọng không được sử dụng lại để bảo quản, trưng bày tại di tích hoặc tại bảo tàng công lập nơi có di tích;

- Thực hiện thi công tu bổ di tích theo nội dung thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích đã được phê duyệt, biên bản của Hội đồng đánh giá di tích hoặc nội dung điều chỉnh, bổ sung thiết kế bản vẽ thi công tu bổ di tích đã được phê duyệt.

- Việc bảo quản thường xuyên, sửa chữa nhỏ di tích thực hiện theo Định mức kinh tế - kỹ thuật tu bổ di tích tại Phụ lục ban hành kèm theo Thông tư số 06/2025/TT-BVHTTDL ngày 13/5/2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch do tổ chức được giao quản lý, sử dụng di tích hoặc cơ quan chuyên môn thực hiện trong kế hoạch, nhiệm vụ hằng năm.

- Việc hạ giải di tích chỉ được tiến hành khi hiện vật nội thất đã được di dời hoặc bao che tại chỗ bảo đảm an ninh, an toàn. Trước khi hạ giải di tích, các cấu kiện, thành phần kiến trúc phải được chụp ảnh, ghi hình, đánh dấu theo hệ thống ký hiệu đã lập trên bản vẽ; có phương án hạ giải và vị trí tập kết trong nhà bảo quản cấu kiện.

- Trong khi hạ giải di tích, các cấu kiện, thành phần kiến trúc phải được bảo vệ an toàn, gia cố tạm thời đối với vị trí có nguy cơ bị phá hủy và xác định phương án vận chuyển thích hợp.

- Sau khi hạ giải di tích, các cấu kiện, thành phần kiến trúc phải được làm sạch sơ bộ và phân loại, sắp xếp trong nhà bảo quản cấu kiện. Quá trình hạ giải di tích phải được lập thành hồ sơ (bản viết, bản ảnh, ghi hình), là một thành phần của Nhật ký công trình quy định.

e) Nhật ký công trình và Hồ sơ hoàn công

- Việc lập Nhật ký công trình và Hồ sơ hoàn công được thực hiện theo quy định của pháp luật về xây dựng và quy định của Thông tư số 06/2025/TT-BVHTTDL ngày 13/5/2025 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch.

- Nhật ký công trình bao gồm: Hồ sơ viết, ghi chép toàn bộ quá trình thi công tu bổ di tích và những phát sinh, phát hiện mới về di tích trong quá trình thi công tu bổ di tích; Hồ sơ ảnh, ghi hình di tích trong suốt quá trình thi công tu bổ di tích. Ảnh in màu, kích thước 10 x 15 cm trở lên; Hồ sơ bản vẽ các phát hiện mới về di tích và vị trí, chi tiết các cấu kiện, thành phần kiến trúc được bảo quản, tu bổ hoặc phục chế.

- Hồ sơ hoàn công bao gồm: Hồ sơ ảnh di tích sau khi hoàn thành thi công tu bổ di tích; Hồ sơ bản vẽ sau khi hoàn thành thi công tu bổ di tích; Nhật ký công trình và Hồ sơ hoàn công phải được gửi đến Sở Văn hóa và Thể thao, cơ quan có thẩm quyền theo quy định của pháp luật về xây dựng và Cục Di sản văn hóa (đối với di sản thế giới, di tích quốc gia đặc biệt và di tích quốc gia), trong thời hạn 60 ngày, kể từ ngày bàn giao, đưa công trình vào sử dụng.

f) Nội dung công tác chuẩn bị đầu tư, chuẩn bị thi công tu bổ di tích, thi công tu bổ di tích, hạ giải di tích, công tác phối hợp tu bổ di tích thực hiện theo chỉ đạo của UBND Thành phố tại Văn bản số 4033/UBND-KGVX ngày 01/12/2022 về việc thực hiện đúng quy định trong hoạt động tu bổ di tích trên địa bàn Thành phố; các Văn bản hướng dẫn của Sở Văn hóa và Thể thao: số 132/HD-SVHTT ngày 14/7/2022 về việc hướng dẫn quy trình đầu tư tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử - văn hóa và danh thắng trên địa bàn Thành phố; số 4009/SVHTT-QLDSVH ngày 03/11/2022 về việc tăng cường quản lý tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử - văn hóa và danh thắng trên địa bàn Thành phố; số 667/SVHTT-QLDSVH ngày 09/3/2023 về việc tăng cường các hoạt động lập hồ sơ dự án tu bổ, tôn tạo di tích lịch sử - văn hóa và danh lam thắng cảnh trên địa bàn Thành phố; số 5013/SVHTT-QLDSVH ngày 08/3/2023 về việc tăng cường công tác quản lý, giám sát việc bảo vệ di vật, hiện vật, đồ thờ tự trong hoạt động tu bổ, tôn tạo di tích trên địa bàn Thành phố; số 2615/SVHTT-QLDSVH ngày 27/5/2024 về việc thực hiện các hoạt động tu bổ di tích trên địa bàn thành phố Hà Nội.

Sở Văn hóa và Thể thao trân trọng hướng dẫn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch;
- UBND Thành phố;
- Đ/c PCT UBND TP Vũ Thu Hà;
- Các Sở: QHKT, NNMT, XD, TC, DTTG, DL;
- Ban Quản lý Dự án Dân dụng TP;
- Ban Giám đốc Sở;
- Chánh VP Sở;
- Lưu: VT, QLDSVH (05b).

GIÁM ĐỐC

Bạch Liên Hương